

Mléčná farma roku – zhodnocení III.

Príspevek, který navazuje na článek v předchozím čísle, hodnotí farmy zařazené do soutěže Mléčná farma roku v roce 2025. Aktuálně se zabývá rozložením dojivosti mezi účastníky a vývojem celkových výsledků u pěti finalistů za posledních šest ročníků soutěže.

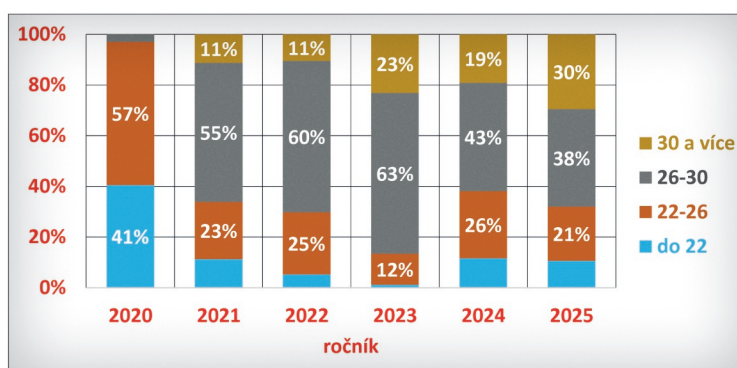
Dojivost farem

Již tradičně velmi výrazné rozdíly mezi roky a soutěžními kategoriemi byly u průměrného nádoje v kg (graf 12). Vyšších nádojů dosáhly soutěžící v kategorii Holštýn, kde se za čtyři ročníky (2020 až 2022) nádoj zvýšil z 34,1 na 36,0 kg, mírně poklesl v ročníku 2024 na úroveň 34,4 kg a zvýšil se na 35,8 kg (meziročně +4 %) v ročníku 2025. Podobný vývoj byl patrný také u kategorie Čestr, kde nádoj mezi ročníky 2020 a 2023 stoupl z 26,7 na 28,1 kg, v ročníku 2024 činil v průměru 26,9 kg a v posledním ročníku bylo patrné zvýšení na 27,5 kg (meziročně +2 %), což byla nejvyšší úroveň z hodnocených let. Změna v ročníku 2024 byla dána zapojením všech farem v KU oproti pouze přihlášeným farmám ve dvou ročnících

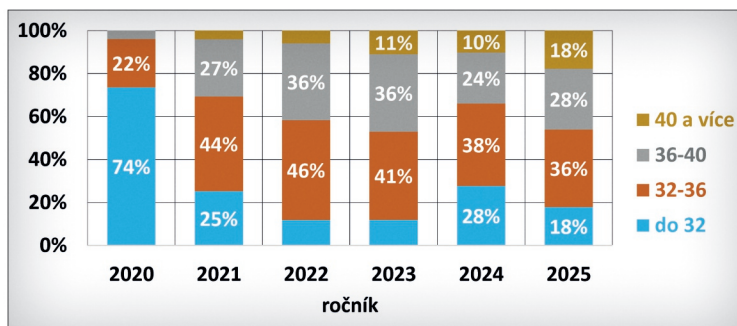
minulých. Mezi soutěžícími a všemi podniky v kontrole užitkovosti v ČR nebyly zřejmé zásadní rozdíly. V průběhu let se průměrný nádoj zvyšoval. Toto potvrzují také grafy, ze kterých je patrné, že ve skupinách s vyšším nádojem jsou více podniky zastoupeny v posledních ročnících. Např. v kategorii Čestr mělo 57 % podniků dojivost mezi 22 a 26 kg v ročníku 2020 a jen 21 % v ročníku 2025. U kategorie Holštýn byly zase jen 4 % podniků zařazené do kategorie 36 až 40 kg v ročníku 2020 a 28 % bylo ve stejné kategorii hodnoceno v ročníku 2025.

Srovnání výsledků pěti finalistů

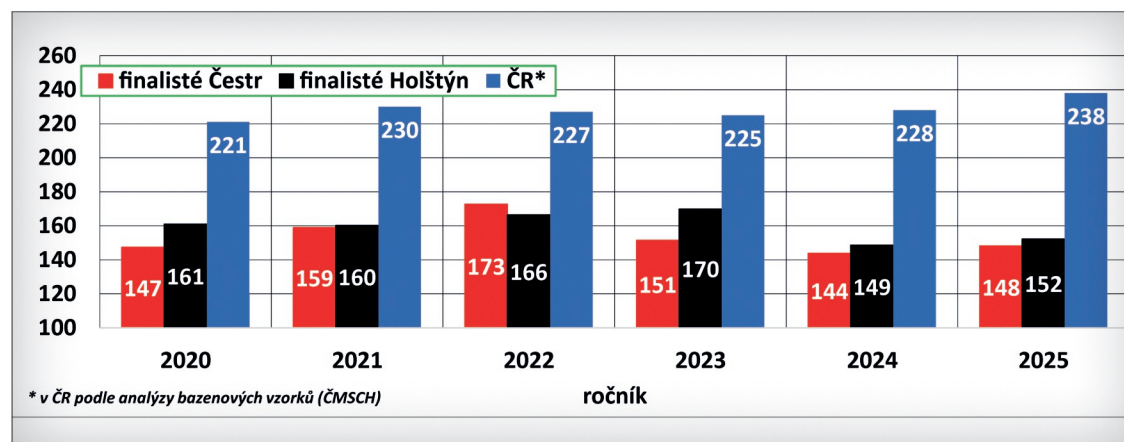
V posledních dvou ročnících došlo ke změně, kdy se již zástupci farem nemu-

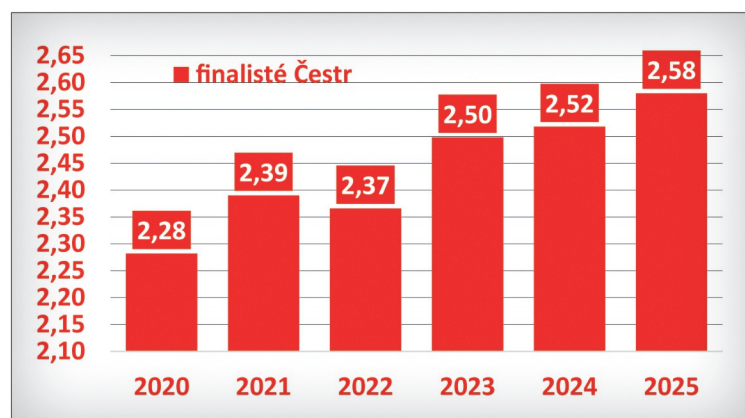
Graf 12 – Rozložení soutěžních farem podle dojivosti v kg v kategorii Čestr

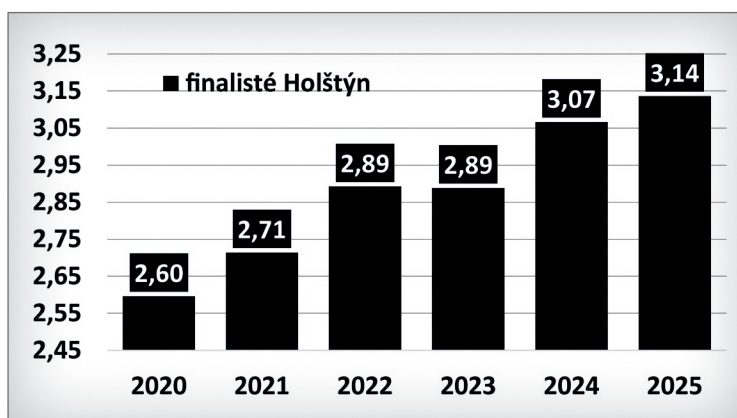
Graf 13 – Rozložení soutěžních farem podle dojivosti v kg v kategorii Holštýn

Graf 14 – Vývoj průměrného počtu somatických buněk v mléce (v tis./ml.) u finalistů a v ČR

Graf 15 – Vývoj obsahu tuku a bílkovin v mléce v kg u finalistů v kategorii Čestr

Graf 16 – Vývoj obsahu tuku a bílkovin v mléce v kg u finalistů v kategorii Holštýn

seli hlásit do soutěže, ale byly automaticky vyhodnoceny ukazatele u všech podniků v kontrole mléčné užitkovosti, které splňovaly kritéria soutěže. Tím bylo v těchto ročnících značně více farem hodnoceno (905 a 791 farem v ročnících 2024 a 2025 oproti 159 farmám v průměru v ročnících 2020 až 2023), což částečně znemožňuje objektivní posouzení vývoje. Z tohoto důvodu byl v tabulkách a grafech vyhodnocen vývoj pouze u pěti nejlepších, resp. u tzv. finalistů v každé kategorii.

Za posledních šest ročníků soutěže Mléčná farma roku (ročníky 2020 až

Tab. 7 – Srovnání průměrných výsledků u finalistů v posledních ročnících v kategorii Čestr

Ročník	SB (tis./ml)	Lin. skóre (%)	Mezidobí (dny)	Lakt. den	Dojivost (kg)	T + B (kg)
2020	147	91	370	153	30,0	2,28
2021	159	89	371	155	31,5	2,39
2022	173	88	371	157	31,2	2,37
2023	151	89	368	156	33,5	2,50
2024	144	90	370	157	34,1	2,52
2025	148	89	368	159	35,2	2,58

Tab. 8 – Srovnání průměrných výsledků u finalistů v posledních ročnících v kategorii Holštýn

Ročník	SB (tis./ml)	Lin. skóre (%)	Mezidobí (dny)	Lakt. den	Dojivost (kg)	T + B (kg)
2020	161	90	377	160	35,6	2,60
2021	160	90	371	161	37,3	2,71
2022	166	89	377	166	40,3	2,89
2023	170	89	378	160	40,2	2,89
2024	149	90	378	160	42,7	3,07
2025	152	90	378	162	44,2	3,14

2025) je z tabulek 7 a 8 zřejmé, že došlo zejména k zvýšení průměrné dojivosti (+17 a 24 %) a v souvislosti s nadojem se zvýšil i obsah tuku a bílkovin v kg (+13 a 21 %).

Somatické buňky

Počet somatických buněk (graf 14) se za posledních šest let v průměru u finalistů mírně zvýšil v kategorii Čestr a snížil v kategorii Holštýn. V kategorii Čestr byl růst téměř nepatrný, počet v tis. na ml. se zvýšil ze 147 na 148. U kategorie Holštýn bylo snížení ze 161 na 152, tj. snížení o 5 %. Nárůst v obou kategoriích byl v posledním ročníku 2025. S výjimkou ročníku 2022 měly vždy v posledních šesti letech vyš-

ší počet somatických buněk finalisté soutěžící v kategorii Holštýn. Porovnání výsledků u finalistů a v celé ČR hovoří, že v ČR byl za rok 2024 (ročník 2025) vyšší počet somatických buněk (o 59, resp. o 56 % v kategorii Čestr, resp. Holštýn). V ČR podle analýzy bazénových vzorků vzrostl za posledních pět let počet z 221 na 238 tis./ml. Lineární skóre somatických buněk 0–4 v % (graf 15) se u finalistů v kategoriích Čestr a Holštýn pohybovalo v průměru v ročnících 2020 až 2025 mezi 88 a 91 % a mezi 89 a 90 %. V posledních šesti ročnících nedošlo k zásadní změně u finalistů. Nejnižší úroveň byla v kategorii Čestr v ročníku 2022 a v kategorii Holštýn v roční-

Dojený skot

cích 2022 a 2023. Lineární skóre 0–4 měli v % vyšší finalisté v kategorii Čestr v ročnících 2020, 2023 a 2024. A naopak v ročnících 2021, 2022 a 2025 bylo v průměru vyšší (lepší) lineární skóre u finalistů v kategorii Holštýn. Rozdíly však nebyly velké.

Mezidobí

Délka mezidobí se v průběhu posledních šesti ročníků soutěže u finalistů v kategorii Čestr při mírném meziročním kolísání snížila o dva dny (z 370 na 368 dní). Při mírném kolísání mezi roky se v kategorii Holštýn délka mezidobí o jeden den prodloužila z 377 na 378 dní. Zkrácení délky mezidobí bylo patrné v ČR v chovem zapojených do kontroly mléčné užitkovosti dle výsledků ČMSCH u holštýnského skotu. U českého strakatého skotu se za 6 let nezměnilo, zatímco pokles byl u podniků s chovem krav holštýnského skotu, kde se za šest let zkrátilo průměrné mezidobí o 13 dní (3 %).

Průměrný laktační den

Průměrný laktační den se za šest let u finalistů v kategorii Holštýn i Čestr zvýšil. V kategorii Čestr se zvýšil ze 153 (ročník 2020) na 159 (ročník 2025) a v kategorii Holštýn z 161 (ročník 2020) na 162 (ročník 2025). V kategorii Čestr byl u finalistů ze

sledovaných let nejnižší v ročníku 2020 (153 dní) a nejvyšší v ročníku 2025 (159 dní). Shodně v ročnících 2023 a 2024 byl nejmenší průměrný laktační den u finalistů v kategorii Holštýn (160 dní) a nejvyšší byl v ročníku 2022 (166 dní).

Mléčné složky

V posledních šesti ročnících soutěže Mléčná farma roku se u finalistů v obou soutěžních kategoriích zvýšil obsah tuku a bílkovin v mléce v kg. U pěti nejlepších farem v kategorii Čestr se průměrný obsah zvýšil mezi ročníky o 0,30 kg, tj. o 13 % a vyšší zvýšení bylo zřejmě v kategorii Holštýn, kde zvýšení za posledních šest ročníků činilo 0,54 kg, tj. 21 %. Stejně jako u finalistů soutěže Mléčná farma se zvyšoval obsah tuku a bílkovin v kg u podniků v kontrole užitkovosti v ČR. U chovů s plemenem českého strakatého skotu se v šestiletém období obsah zvýšil o 0,17 kg (9 %) a u podniků s holštýnskými dojnici o 0,25 kg (10 %). Ve všech ročnících byl v průměru u finalistů v obou soutěžních kategoriích vždy vyšší obsah tuku a bílkovin oproti údajům podniků zapojených do kontroly mléčné užitkovosti v ČR – u finalistů v kategorii Čestr v průměru o 0,38 kg (19 %) a v kategorii Holštýn o 0,31 kg (12 %).

(pokračování příště)
-red-

18. ročník

Soutěž o mléčnou farmu roku 2026, ocenění za kvalitu chovu dojnic!

čtvrtek 5. 3. 2026
Hotel Jezerka, Seč

www.mlecnafarmaroku.cz

VVS

ECOLAB

ARBOCO

CRV

farmtec

MLÉKO.CZ

STROM

JOHN DEERE

LALLEMAND

HIPRA

GENERALI ČESKÁ POJIŠTOVNA

Duynie

chov